

Opština Kovačica je, pre svega, poljoprivredni kraj, iako je mnogo, mnogo poznatija kao rasadnik slikara naivaca, koji su je u umetničkim krugovima učinili poznatom širom sveta. Nalazi u Južnobanatskom okrugu, i u njoj živi oko 27.000 najviše Slovaka, zatim Srba, Mađara, Rumuna, Roma i Jugoslovena, u osam naselja: Debeljača, Idvor, Kovačica, Padina, Putnikovo, Samoš, Uzdin i Crepaja. Ima nešto manje od 40.000 ha obradivog poljoprivrednog zemljišta, od čega 35.000 čine bašte, oranice I., II i III klase, pogodne za setvu svih vrsta poljoprivrednih kultura.

Diplomirani inženjer poljoprivrede, gospodin Jozef Haviar, savetnik za poljoprivredu opštinske uprave Kovačica, kaže da je u ovoj opštini kukuruz biljka broj jedan, koji se svake godine seje na više od 17.000 ha, što je skoro polovina od ukupno zasejanih površina, a nekada je i premašuje. Na drugom mestu je suncokret, koji zauzima oko 6.000 ha, soja i šećerna repa na po 3.000 ha, pšenica, koja je ove godine zasejana na 4.000 ha, za razliku od prošle godine kada je zauzimala površinu od oko 3.500 ha... Što se tiče ostalih biljnih kultura one su marginalno zastupljene, povrće se sadи na oko 300 ha, a uljana repica je npr. poslednji put zasejana na 150 ha 2010. godine. -Ova godina je bila relativno dobra, imali smo pogodan period za razvoj biljaka, kišovito proleće sa sunčanim intervalima sve do avgusta, kada je nastupio sušni talas koji je prouzrokovao umanjenje prinosa kasnih jesenjih useva, kao što je kukuruz i šećerna repa. Uslovi su bili izvanredni za razvoj suncokreta i ove godine su dostigli, za naše uslove, neverovatnih 4 tone po hektaru. Kukuruz je bio na nivou proseka od 5,5 tona po hektaru. *Na koji način se može unaprediti poljoprivredna proizvodnja u ovom kraju? -Ovo područje je takvo da mu je potrebno navodnjavanje, ali do sada su uglavnom padavine bile pravilno raspoređene, tako da su mogli da se postignu visoki pronosi. Međutim, za jedan stabilan prinos u ratarstvu trebalo bi da se vrši navodnjavanje u kritičnim fazama, kao što je bila izuzetno sušna 2012. godina. Ove godine u avgustu takođe je bilo potrebno zalivanje. Ali, kod nas se navodnjavaju male površine, i to su povrtarske kulture, najvećim delom u Debeljači, na parcelama koje se nalaze pored kanala i imaju pristup vodi, ili su izbušeni bunari. Po nekim procenama, u našoj opštini se navodnjava 2-3% površina, tako da u naredenom periodu očekujemo da poljoprivrednici, kojima drugu godinu za redom suša utiče na smanjenje prinosa, započnu bušenje bunara, a zatim i da navodnjavaju svojih parcela, što su jako skupe investicije po jednom hektaru površine. Ove godine su Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo izašli sa konkursima kako bi omogućili poljoprivrednicima da konkurišu i ostvare podsticajna sredstva za navodnjavanje, i u toku naredne godine očekujemo veće interesovanje poljoprivrednika u tom smeru. Ukoliko država, Ministarstvo i Pokrajina izađu sa nekim podsticajnim merama, verujem

da bi se navodnjavane površine znatno uvećale. *Kakvo je stanje u povtarstvu? -Bez navodnjavanja nema povtarstva i to je razlog stabilnim prosečnim prinosima. Najviše se gaji na otvorenom prostoru zelen: peršun, paštrnak, šargarepa, ali i krompir u zatvorenem, paprika, i na otvorenom i u zatvorenem, kupus, luk, tako da ima svega po malo, ali nedovoljno da se svrstamo u povtarski region. Samo je nekolicina poljoprivrednih gazdinstava, najviše u Debeljači, koji od proizvodnje povrća i privređuju, odnosno mogu od toga da žive. Većina poljoprivrednika, preko 90%, bave se ratarstvom, koje je možda nestabila poljoprivredna grana, ali za koju su potrebna manja ulaganja, pa su i manji prihodi. *Kakva je bila situacija sa otkupom, s obzirom da ovde imamo i šećeranu i više zadruga? -Otkupom svi mogu da budu uglavnim zadovoljni, osim što je došlo do poremećaja cena. Naime, prošla sušna godina sa malim prinosima formirala je visoke cene poljoprivrednih proizvoda. Kada pogledamo ovogodišnje cene, dve za ovaj kraj dominantne biljke, suncokret i kukuruz, imale su niske cene. Što se tiče ovog drugog dela pitanja, mi u našoj opštini imamo puno sitnih poljoprivrednih proizvođača-ugovarača koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom, da li su to firme ili zadruge, i iz tog razloga je velika konkurenca, ali to dobrom delom utiče i podstiče da se redovno izmiruju i plaćaju obaveze. Tako recimo, iako redovno svake godine imamo zasejanih između 3-3.500 hektara zemlje pod šećernom repom, dosta se ugvara i za kovačičku šećeranu, ali veliki broj poljoprivrednih proizvođača se odlučuje na ugovaranje sa šećeranom u Senti. *Kakvu perspektivu predviđate za poljoprivrednu u opštini Kovačica? -Prepostavljamo da su poljoprivrednici sa podsticajnim sredstvima Ministarstva poljoprivrede 2008. godine počeli intenzivno da ulažu u svoja poljoprivredna gazdinstva. Taj trend se zadržao i ovih godina tako da očekujemo da dobrom podsticajnim sredstvima kako Ministarstva, Sekretarijata ili Fondova za razvoj poljoprivrede, zainteresovanost i spremnost poljoprivrednika da ulažu u svoju poljoprivrednu proizvodnju koja se može podići na jedan viši nivo. U prvom planu su investicije koje se tiču ulaganja u poljoprivrednu mehanizaciju, u pogonske mašine, ali takođe, nekoliko godina unazad, ulaže se i u skladišne kapacitete i u izgradnju drugih objekata, koji nisu bili zastupljeni proteklih godina. Cena poljoprivrednih proizvoda je prošle godine bila povoljna, pa su se ljudi odlučili da uzmu kredite i započnu nove investicije. Očekujemo da će se taj trend nastaviti i da će Ministarstvo poljoprivrede da izade sa novim podsticajnim sredstvima. *Vaša opština je bila jedinstvena i po tome što uvela poljočuvarsку službu. Kako se to pokazalo ove godine? -Ranije su poljoprivrednici morali da rešavaju neke stvari sami, ovako čuvarska služba je jedna organizacija koja pomaže poljoprivrednicima da zaštite svoje useve prevashodno od „pabričenja“, upada na njive, nomadskih ispaša, ali je tu i da prilikom elementarnih nepogoda napraviti zapisnike i evidentira nanetu štetu, uputiti nadležnim organima i učini prvi korak da bi se nešto postiglo. Poljoprivrednici ovo ocenjuju veoma pozitivno. Nadamo se da će i u narednim godinama taj način još više unaprediti i poljočuvarsku službu podići na jedan viši nivo. Ovo je već druga godina kako poljočuvarska služba postoji tako da je to tek u razvoju. Bilo je i slučajeva da čuvari nekog zateknu u krađi, koje su znatno ređe nego u ranijem periodu, jedino što oni nemaju ovlašćenja da na licu mesta kažnjavaju prestupnike, ali su u vezi sa policijom, istražnim organima i nadamo se da će u budućnosti, kada dođe do takvih situacija, a dolazi svake godine, da će se takvi slučajevi brže procesuirati i da će oštećeni poljoprivrednici biti u mogućnosti brže da naplate štetu – izjavio je Jozef Haviar.